

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

=====

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายปัตติพงศ์ แก้วอุดร
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๑๙๒ ม.๔ ต.ภูกระดึง อ.ภูกระดึง จ.เลย ๔๒๑๘๐
โทรศัพท์ ๐๘๙ ๘๒๘ ๕๒๕๗
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๐๓
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถาบันการศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีขอนแก่น
คณะ/สาขาวิชา ด้านการเกษตร ปี ๒๕๒๖
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๓๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก หน่อไม้, ต้นพันธุ์ไผ่
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๖ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
  - ๑.๑ แปลงเรียนรู้ไผ่นอกฤดู
  - ๑.๒ แปลงเรียนรู้การขยายพันธุ์ไผ่
  - ๑.๓ แปลงเรียนรู้การเพาะขยายพันธุ์ผักหวานป่า
  - ๑.๔ แปลงเรียนรู้การเลี้ยงปลาในกระชัง
  - ๑.๕ แปลงเรียนรู้การเลี้ยงปลาในนาข้าว
  - ๑.๖ แปลงเรียนรู้การทำนาโยน
๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๒ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย
  - ๓.๑ ฐานเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่
  - ๓.๒ ฐานเรียนรู้เกษตรผสมผสาน
๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๑๓ หลักสูตร ประกอบด้วย
  - ๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย
    - (๑) หลักสูตรการปลูกไผ่เลี้ยง
    - (๒) หลักสูตรการขยายพันธุ์ไผ่

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

- (๑) เศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) เกษตรทฤษฎีใหม่
- (๓) การทำเกษตรผสมผสาน
- (๔) การจัดทำบัญชีครัวเรือน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๗ หลักสูตร ประกอบด้วย

- (๑) หลักสูตรการแปรรูปหน่อไม้
- (๒) หลักสูตรการเพาะและขยายพันธุ์ผักหวานโดยใช้เมล็ด
- (๓) หลักสูตรการทำนาโยน
- (๔) การใช้ปุ๋ยหมักจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
- (๕) หลักสูตรการเผาถ่านคุณภาพจากลำไยโดยใช้เตาเผาประสิทธิภาพสูง
- (๖) หลักสูตรการเลี้ยงมดแดง
- (๗) หลักสูตรการเลี้ยงปลาในกระชังลอยน้ำ

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. คือ หลักสูตรการปลูกไผ่เลี้ยง และหลักสูตรการขยายพันธุ์ไผ่ เพื่อถ่ายทอดความรู้และวิธีการผลิตไผ่ รวมถึงการขยายพันธุ์ไผ่ ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และสร้างรายได้ การเรียนรู้จะเน้นกระบวนการแบบมีส่วนร่วม โดยให้เกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรม และมีการศึกษาดูงานในแปลงจริง เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้เรียนรู้และนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

การเตรียมความพร้อมและรวบรวมข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ เช่น ศักยภาพทางการเกษตร ปัญหา/อุปสรรคในพื้นที่ ความต้องการของเกษตรกร ข้อมูลเชิงพื้นที่ (GIS) ลงพื้นที่สอบถามข้อมูลกับเกษตรกรในพื้นที่เพื่อรับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจริงและหาวิธีแก้ไข พร้อมทั้งติดตามเพื่อประเมินผลและปรับปรุงผลลัพธ์อย่างต่อเนื่อง

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

สำนักงานเกษตรอำเภอภูกระดึง สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น งบประมาณสนับสนุนโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

การประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ และ ประชุม คณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และแปลงใหญ่ อำเภอภูกระดึง เพื่อบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงแบนดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงบันดาลใจในการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรมาจากความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น นำเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ และใช้หลักวิชาการและเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ลดต้นทุน และเพิ่มรายได้ สร้างความยั่งยืนให้กับอาชีพเกษตรกร

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ปัญหาและความท้าทายที่ผลักดันให้เกิดการนำหลักวิชาการและเทคโนโลยีมาใช้ในการเกษตร ได้แก่ ต้นทุนการผลิตสูง ราคาปุ๋ยที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง และกำไรลดลง การระบาดของศัตรูพืชและโรคพืช การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศทำให้เกิดการระบาดของศัตรูพืชและโรคพืชที่ควบคุมได้ยาก ทำให้ผลผลิตเสียหาย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาพอากาศที่แปรปรวน เช่น ฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาล หรือภัยแล้งที่ยาวนาน ทำให้การปลูกพืชแบบเดิม ๆ ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ทำให้พืชได้รับธาตุอาหารที่ครบถ้วนเหมาะสม, การนำระบบการให้น้ำแบบสปริงเกอร์ มาใช้ในแปลงปลูกทำให้ไม่ต้องใช้แรงงานคนในการรดน้ำ ช่วยลดการใช้แรงงานและระยะเวลา, การใช้ยาสูบ(ยาเส้น) มาช่วยในการลดการระบาดของแมลงศัตรูพืช เพื่อให้ลดการใช้สารเคมี, การใช้สารชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มาในการควบคุมโรคพืชทดแทนการใช้สารเคมี

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

มีการวางแผนการผลิตพืชอย่างเป็นระบบ จัดทำปฏิทินการผลิตพืชในการดูแล เช่น การให้น้ำ การให้ปุ๋ย การตัดแต่งกิ่ง เป็นต้น

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเป็นกระบวนการที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถบำรุงดินและพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตได้อย่างยั่งยืน โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. การเก็บตัวอย่างดิน แบ่งแปลงเพาะปลูกออกเป็น ส่วน ๆ ตามชนิดของพืช หรือตามสภาพดินที่แตกต่างกัน เช่น พืชไร่ พืชผัก เก็บตัวอย่างแบบซิกแซก เดินเก็บตัวอย่างดินประมาณ ๑๐-๑๕ จุด ไม่ยืนต้นเก็บรอบ ๆ ทรงพุ่ม ขุดดินลงไปในระดับความลึกประมาณ ๑๕-๒๐ เซนติเมตร ซึ่งเป็นบริเวณที่มีรากพืชอยู่หนาแน่น นำดินที่ได้จากทุกจุดในแปลงมารวมกัน คลุกเคล้าให้เข้ากันดี จากนั้นตักดินประมาณ ๑ กิโลกรัม ใส่ถุงที่สะอาด

๒. การเตรียมตัวอย่างดินและวิเคราะห์ข้อมูลธาตุอาหาร นำดินที่เก็บได้มาเกลี่ยบนภาชนะและตากในที่ร่มจนแห้งสนิทเพื่อป้องกันการเปลี่ยนแปลงของธาตุอาหาร หากดินจับตัวกันเป็นก้อนควรบดและร่อน บดดินที่แห้งแล้วให้ละเอียด จากนั้นร่อนเอาเศษหินและรากพืชออก การวิเคราะห์ข้อมูลธาตุอาหาร นำตัวอย่างดินที่เตรียมไว้มาวิเคราะห์ข้อมูลธาตุอาหารโดยใช้ชุดตรวจ

๓. การนำผลวิเคราะห์มาปรับใช้ เมื่อได้รับผลวิเคราะห์แล้วนำมาวางแผนการให้ปุ๋ยได้อย่างเหมาะสม ทำให้สามารถเลือกใช้ปุ๋ยเคมีที่มีสูตรเหมาะสมกับความต้องการของพืชได้อย่างแม่นยำ ซึ่งจะช่วยลดการใช้ปุ๋ยที่ไม่จำเป็นและลดต้นทุนได้

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) .....ไม่เลี้ยง..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒..... (ไร่-งาน-วา)

๑.๑) .....ฝึกสวนครัว..... พื้นที่ปลูกจำนวน..... (ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) .....เลี้ยงปลา..... จำนวน.....๑.....(หน่วย...บ่อ..)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) .....หน่อไม้ต้ม..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒) .....หน่อไม้ดอง..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ไข่เลี้ยง, ต้นพันธุ์ไข่.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ..ปุ๋ยเคมี..... เป็นเงิน.....๕,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒) ..ปุ๋ยคอก..... เป็นเงิน.....๕,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๓) ..ดินปลูก..... เป็นเงิน.....๕,๐๐๐.....บาท/ไร่

๑.๔) ..วัสดุอื่น ๆ เช่น ฟางข้าว แกลบ ถูบเพาะ..... เป็นเงิน.....๕,๐๐๐.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ....๒๐,๐๐๐.....บาท/ไร่

รายได้ .....๒๘๐,๐๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ๑. หน่อไม้สด

เฉลี่ยรายได้วันละ ๘๐๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ๑. หน่อไม้สด

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๕,๐๐๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ๑. หน่อไม้สด

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๒๕,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ๑. หน่อไม้สด

๒. ต้นพันธุ์ไม้

๓. หน่อไม้แปรรูป (หน่อไม้ต้ม, หน่อไม้ดอง)

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง

๑. เพิ่มผลผลิตและรายได้ ได้รับความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น การทำเกษตรแม่นยำ การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน ซึ่งช่วยลดต้นทุนและเพิ่มปริมาณผลผลิต ทำให้มีรายได้สูงขึ้น

๒. พัฒนาทักษะและความสามารถ ได้เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ จากผู้เชี่ยวชาญและเกษตรกรรายอื่น ผ่านการฝึกอบรมและแปลงสาธิต ทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสวนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น

๑. การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เป็นศูนย์กลางในการพบปะและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเกษตรกร ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสามารถแก้ไขปัญหาในการทำเกษตรได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๒. เป็นต้นแบบและแรงบันดาลใจ เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ สามารถเป็นต้นแบบให้เกษตรกรรายอื่นเห็นว่าการพัฒนาตนเองและการใช้เทคโนโลยีสามารถนำไปสู่ความสำเร็จได้จริง

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน

๑. ความยั่งยืนด้านการเกษตร การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรที่ใช้สารเคมีอย่างเหมาะสมจะช่วยรักษาสุขภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนได้

๒. สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้สนใจ

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ ระบบโซล่าเซลล์ร่วมกับระบบการให้น้ำแบบสปริงเกลอร์

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- การอนุรักษ์ดิน การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปรับปรุงโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ และป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดินลดการสูญเสียธาตุอาหาร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการทำการเกษตรที่ยั่งยืน
- การอนุรักษ์น้ำ การบริหารจัดการน้ำในแปลงเกษตรด้วยเทคโนโลยี ทำให้สามารถใช้น้ำได้อย่างคุ้มค่า
- การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ลดการใช้สารเคมีลง การใช้สารชีวภัณฑ์ เช่น ไตรโคเดอร์มา หรือ การใช้ยาสูบ(ยาเส้น) ช่วยไล่แมลง

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่
เกษตรกรต้นแบบมีความรู้ประสบการณ์ในภาคการเกษตร เกี่ยวกับการปลูกไม้เลื้อยทั้งในและนอกฤดูและการขยายพันธุ์ต้นไม้ และการปฏิบัติงานในพื้นที่มากกว่า ๑๐ ปี

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้
เกษตรกรต้นแบบมีอริยาศัยที่ดีเกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย และเกษตรกรต้นแบบมีความสามารถในการสื่อสารและอธิบายองค์ความรู้ได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

เกษตรกรต้นแบบมีประสบการณ์จากการทำงานในหน่วยงานราชการมาก่อน และหลังจากเกษียณจึงได้มาทำการเกษตร มีความสามารถในการสื่อสาร การพูดคุย การวิเคราะห์ และรับฟังปัญหา ทำให้มีทักษะของความเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

เกษตรกรต้นแบบได้จบการศึกษาจากสาขาทางการเกษตร ทำให้มีความรู้ความสารถในการผลิตพืช และมีความชำนาญในงานที่ทำ มีความรู้ประสบการณ์ในภาคการเกษตร โดยเฉพาะการปลูกไผ่เลี้ยง การขยายพันธุ์ ต้นไผ่ และเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เกษตรกรในชุมชนนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติสามารถ ลดต้นทุนเพิ่มผลการผลิต

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ เกษตรกรต้นแบบมีความรู้เรื่องการปลูกไผ่เลี้ยงการผลิตหน่อไม้ทั้งในและนอกฤดู การผลิตต้นพันธุ์ไผ่ เป็นวิทยากรให้กับเกษตรกร และผู้ที่สนใจตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เป็นต้นมา เป็นวิทยากรให้หลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอภูกระดึง และ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นต้น

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

ทำหน้าที่เป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรในชุมชนกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร หรือ หน่วยงานวิชาการต่างๆ ทำให้การขอความช่วยเหลือหรือการเข้าถึงแหล่งข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน ความภาคภูมิใจของเกษตรกรต้นแบบในการดำเนินงานเป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรในชุมชน เกษตรกรในชุมชน นำองค์ความรู้และเทคโนโลยีไปปรับใช้จริงในแปลงของตนเอง แล้วสามารถ ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตได้จริง ใช้เกษตรใช้แนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน ช่วยให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ
เกษตรกรต้นแบบนอกจากเป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลักอำเภอภูกระดึง และเป็นประธานกลุ่มแปลงใหญ่ไม้เลื้อยบ้านนาบางเหนือ ตำบลภูกระดึง อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

จิตอาสาและเสียสละช่วยเหลือสังคม เป็นวิทยากรให้ความรู้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้านการผลิตไม้เลื้อย และการผลิตและเพาะขยายพันธุ์ผักหวานป่า จัดอบรมให้กับกลุ่มเกษตรกรที่มีความสนใจฟรี

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

เราเรียนรู้ด้วยงานการฝึกหัด เราปฏิบัติมุ่งหวังทางศึกษา หาเลี้ยงชีพเพื่อชีวิตพัฒนา ใช้วิชาบริการงานสังคม

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย

เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอกุกระดิง จังหวัดเลย

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

กระบวนการถอดบทเรียน ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการทำงานและแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น การรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่และสอบถามจากเกษตรกรในพื้นที่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์ SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) การติดตามผลและประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าวิธีการปฏิบัติสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ SWOT Analysis (การวิเคราะห์ SWOT) การสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

-

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานของ ศพก.